

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 112.

V Ljubljani, v soboto 17. maja 1890.

Letnik XVIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 15. maja.

Vojaške vdove.

V pričetku včerajšnje seje odgovarjal je dežel-nobrambovski minister na neko interpelacijo zastran pokojnine in miloščine vojaških vdov in sirot onih vojakov, ki so bili vpokojeni, predno je dotični zakon zadobil veljavo. Rekel je, da vsi vojaški krogi želé veljavo tega zakona raztegniti tudi na te vdove in sirote, in da se je vlada zaradi enoličnosti obrnila do ogerske vlade, ki pa dozdej o tej zadevi še ni dala nobenega odgovora. Zato minister zdaj še ne more nič gotovega povedati, vendar pa upa, da se bode ta zadeva ugodno rešila.

Hišni davek.

Prva točka dnevnega reda je bila postava o znižanju hišnega davka pri prazno stoječih poslopih. Poslanec dr. Keil je bil pri dotični obravnavi nasvetoval dostavek, da se tudi hišno najemni davek zniža od 26 1/2 % na 24 %, ter je bil slučajno za ta svoj nasvet dobil res tudi večino glasov. Ker je pa finančni minister pretil, da zakona ne more priporočiti v Najvišje potrdjenje, ako ostane pri tem sklepu, izpustila je gospodska zbornica omenjeni dostavek Keilov. Zarad tega prišla je ta reč včeraj še enkrat pred poslaniško zbornico, ki se je imela odločiti, ali ostane pri svojem prvem sklepu, ali pritrdi k premembi, sklenjeni od gospodske zbornice. Poslanec Keil je v daljšem govoru priporočal, da naj se zbornica drži svojega prvega sklepa, in Kronawetter ga je krepko podpiral ter dokazoval, kako od leta do leta raste hišno-najemni davek. Tega pa mož ni povedal, da mora hišno-najemni davek rasti, ker hišni posestniki dosledno povikšujejo najemščino. Dr. Kronawetter, ki je dvojni hišni posestnik in znan zarad svoje stiskavosti, naj svojim gostačem zniža najemščino in drugi gospodarji predragih stanovanj naj storé ravno tako, in skupni znesek

hišno-najemnega davka se bo vsled tega sam po sebi znižal. S tem pa nikakor nečemo trditi, da bi hišno-najemni davek ne bil previsok; hišni gospodarji vsi prav občutljivo čutijo njegovo težo in vlada bo morala resno gledati na to, da v prvi vrsti zniža ta davek; ali če se drugi postavodajalni faktor odločno brani to že zdaj storiti, bilo bi prazno in v tem slučaju tudi škodljivo delo, pritrditi predlogu dr. Keila in ž njim zavreči polajšave, ki jih ta postava daje posestnikom praznostoječih hiš.

Tudi dr. Weber je prittrkaval Keilu in z vso zgovornostjo poslancem prigovarjal, naj ostanejo pri Keilovem predlogu in ne prittrjujejo sklepom gospodske zbornice, ali ker je vladni zastopnik dvorni sovetnik dr. Böhm danes vnovič zatrjeval, da vlada nikakor zdaj še ne more znižati hišno-najemnega davka, zavrgla je zbornica s 146 glasovi proti 101 Keilov predlog in sprejela sklepe gospodske zbornice v drugem in tretjem branji. Ker je ta postava posebne važnosti za deželo Tirolsko, zbudil je ta sklep med tirolskimi poslanci veliko radost, katero je poslanec Kathrein v splošno veselost izražal z glasnim klicem: Hvala Bogu!

Gališki zemljiško-odvezni dolg.

Druga točka dnevnega reda je bil vladni predlog zakona, s katerim se dovoljuje zbrisati zemljiško-odvezni dolg gališki v skupnem znesku 75 milijonov goldinarjev. V „Slovencu“ sem o svojem času razložil, odkod prihaja ta dolg, ter dokazal, da je zbrisanje njegovo opravičeno, in da država ni na zgubi, ampak na dobičku, če to zadevo prej ko mogoče vravna. Zato o tem zdaj ni treba več govoriti. Tudi levičarji priznavajo, da ne bode družega kazalo, kakor ta dolg zbrisati, ker je nemogoče, da bi mogla ubožna Galicija državi kdaj vrniti 75 milijonov goldinarjev, če bi jih bila v resnici dolžna, kar pa ni. Ali levičarji pravijo: zdaj še nikar ne zbrisimo tega dolga, ampak izročimo prej to reč državnemu sodišču, ki naj načeloma o njej razsodi, potem bo-

demo videli, kako in kaj. Tako se glasi primeroma nasvêt manjšine budgetnega odseka, ki ga je včeraj zagovarjal poslanec Beer. Za njim je minister Zaleski to vprašanje razpravljaj s političnega in zgodovinskega stališča in svaril pred sodnijsko razsodbo, ki bi bila državi na škodo, naj se glasi ugodno ali neugodno.

Sekcijski načelnik Niebauer je pa s številkami dokazoval, da nosi Galicija v tej zadevi veliko večje breme, kakor druge dežele, in kakor je v postavi opravičeno. V vseh srcih odmevajo besede cesarjeve z dné 17. aprila 1848, s katerimi jim je odpustil plačevanje zemljiške odveze, zato prosi zbornico, naj pritrdi vladnemu predlogu.

Prvi se je proti temu predlogu vzdignil dr. Derschatta in natolceval Poljake, da so se zaradi te reči pogodili z raznimi strankami. Galicija napravlja državi veliko sitnosti in stroškov, zato bi bilo prav, ločiti jo od Avstrije. Konečno se obrača proti nemškim konservativnim poslancem ter jih povprašuje, kako morejo strinjati s svojo vestjo in s koristjo svojih volilcev, da se trdo zasluženi davki ubogih planincev trosijo za nenasitljivo deželo, ki je Nemce s pomočjo drugih zmirom zatirala, in ki se je v zadnjih letih stanovitno držala načela: „Jemati je srečnejše, nego dajati!“.

Odgovarjal mu je poljski poslanec Javorski in iz zgodovine dokazoval, kako neusmiljeno se je od razdelitve Poljske ravnalo z Galicijo, ki si ni mogla opomoči, in katero je zlasti stiskala birokracija. Iz vseh dežel so uradniki vrel v Galicijo samo zaradi tega, da so hitreje naprej prišli. „Razdvojuj in gospoduj!“ je bilo načelo, po katerem se je v Galiciji gospodovalo, in konečno so se poprijeli še peklenskega izreka: „Namen posvečuje sredstva!“ „Vi hočete biti liberalni,“ — rekel je Javorski levičarjem, — „in Vi branite delo brezvestne, birokratične samovolje? Vi ste bili dvajset let na krmilu in se niste obrnili do državnega sodišča; zakaj naj se to ravno „zdaj“ zgodi? Naj besedica „zdaj“

LISTEK.

Kritiška pisma.

XXIII.

Krivicó smo storili slavnemu ljubljanskemu „Brusu“ trdeč, da goni njegovo kolo sama gnojnica in pa bezniski vzduh, ki sta po njegovi sodbi najbolj izvirni narodni humor. Odkar nam je odkril brez vzroka in potrebe „Brusov“ duševni oče dosedaj skrivno zaveso izpred svoje skrivnostne delavnice, ki je rodila našemu narodu toliko pristnih slik, da nas zavidajo zanje najboljši naši politični nasprotniki, obžalujemo in pomilujemo iz srca, da se mu navzlic najbolj izvrstnim njegovim sotrudnikom ni posrečilo doslej vspeti se na višjo stopinjo narodnega slovstva, kakoršnega Slovenci živo potrebujemo.

Ker celó „Epicharmos“, s katerim se baha narodni „Brus“, ni opomogel v kratki dóbi svoje pomoči pogumnemu podjetniku niti do zaželenih vencev, niti do materialnega vspeha za obžalovanja vreden trud, kličemo po pravici z Macbethom, ki je bajé vskliknil, ko je čul o smrti svoje boljše polovice-soproge: „Umrli naj bi bila pozneje!“

Da, umrl naj bi bil pozneje „Epicharmos“ v cvetu „Brusovega“ ploda in izbrisal bi se bil brez

dvoma in javno pred vsem slovenskim svetom iz kroga njegovih sotrudnikov. Poleg tega je pa v istini zanimivo, kako hvaležen je „Brus“ svojemu sotrudniku za izdatno pomoč in kako se trka na prsi za obile grehe, katere je zagrešil nekda j na Trstenjakovem „Kresu“, ker se poslednji ni klanjal ljubljanskemu slovstvenemu monopolu.

Vzledno je dalje moštvo in na vsem svetu spoštovana vredniška diskretnost „Brusova“. Vpričo vsega slovenskega naroda, ali pa vsaj vpričo svojih pičlih naročnikov izdaje „Brusov“ vrednik svoje slavne in neslavne sotrudnike, morda samo zaradi tega, ker ga je strah prevelike odgovornosti za zasluge preobitega dišečega blaga v listu, ali pa mu je sploh voditelj prislovica: „Amicis non est servanda fides.“ Platon trdi, da se najlože pobijajo sofizmi z opisovanjem sofistov samih, a naši slavni možje se oslavljajo po najnovejšem receptu najbolje sami s slavo svojih zaslug.

A da ne sodi morda „Brusov“ vrednik, da ga zavidamo za slavo njegovih sotrudnikov, izrekamo javno, da mu privoščimo iz srca, in pa mu želimo več, mnogo več, toda samo takih sotrudnikov, kakor je bil ranjki „Epicharmos“, in da le obžalujemo, da se ni posrečilo poslednjemu povzdigniti na višjo stopinjo njegovega lista, kakor je bil brez dvoma njegov namen.

„Brusova“ vredniška tajnost nas sili, da preključemo s pismi dokazano „Epicharmovo“ sodbo o naših humoristih in o „Brusu“ samem, ker se nam studi po „Brusovih“ častnih načelih uničevati ob nezaraščeni gomili ime moža, ki je v svoji dobrovoljnosti prestopil prag one hiše, ki mu meče za plačilo kamenje na gomilo in odkriva tajnosti, ki so na vsem omikanem svetu sveta.

Ko je zrl Kserks raz goro Athos svojo ogromno junaško vojsko, razjokal se je nekda, pomisleč, koliko krepkih mož utihne za vselej v bližnjem boju. Jednako sodimo in mislimo mi, ko zremo s krvavečim srcem, kako smeši in uničuje s sumničenjem in z zlobnostjo „Brusova“ „gnojnica“ — mi zapišemo še jedenpot to opravičeno prisposodo — najbolj delavne naše može, ker protestujejo proti barabstvu najnovejše naše literature.

„Solitudo et silentium sunt maxima bona et solatium mundi“, trdi neki pisatelj.

Molk in tiho zaničevanje bi bilo v naši otožni dóbi tudi naše gëslo, ko bi se nam ne smilil narod, ki je ječal po krivem tisoč let v sužnjosti teme, in ki ječé sedaj v otožni svetlobi naših slavnih revolver-literatov, ki mu izbijajo spoštovanje iz src in glave; zaradi tega se ne strašimo pravičnega in usiljenega boja do svojega zadnjega trenutka.

Pseudonim.

morebiti pomenja: Ne zdaj, ko smo v manjšini, ampak kadar pridemo zopet na državno krmilo, in Vi pod naše oblastvo, dobite od nas, dariteljev vseh milostij, to darilo? Toda motite se, gospôda! Češko-nemška sprava bi bila vplivala na državne razmere, po tem pa, kar smo o tej reči slišali iz ust jednega Vaših voditeljev, in kakor ravnote sedaj s to našo zadevo, moram reči, da smo se zmotili. Mislili smo, da nam bode mogoče, z Vami delati; z Vami hočemo delati, pod Vami nikdar ne!

Živahno odobravanje je sledilo tem krepkim besedam načelnika poljskega kluba, ki je tako jasno pred celim svetom naznanjal, da se poljski klub ne mara ločiti od desnice in zvezati z levičarji.

Mislili smo, da za Javorskega govorom baron Chlumecky sklence sejo, ker je šla ura že na deset, ali tega ni storil; pač pa je za deset minut pretrgal sejo, da se je mogel sam nekoliko oddahniti, ker je drugi podpredsednik Zeithammer poročevalec o tej zadevi in ni mogel prevzeti predsedništva.

Hud vihar o polnoči.

Ko se je seja zopet pričela, govoril je dr. Magg za predlog manjšine; poljski poslanec Gnjevoš pa se je krepko potegoval za svojo deželo. Za njim je prišel na vrsto glasoviti Knotz, ki že dolgo ni govoril, in je mislil, da mora sinoči nadomestiti, kar je v tem dolgem času zamudil. Začel je torej s svojim močnim glasom ropotati nad Galičani zaradi zatiranja Nemcev, za katere druge rešitve ni, kakor da se Galicija loči od drugih avstrijskih dežel ter ostane sama zá-se. Nemci bi potem v zvezi z Italijani imeli nadvlado v državi. (Klici na desnici: Aha! Aha!)

Podpredsednik Chlumecky mu seže v besedo in ga opominja, da naj pusti to in ostane pri stvari. Ker pa Knotz le še o izločitvi Galicije govori, posvari ga Chlumecky v drugič, da naj se drži predmeta. (Velik nemir na skrajni levi!) Knotz se za svarilo ne zmeni in govori naprej; zato ga podpredsednik vnovič prime rekši: Kadar jaz govorim, prosim, da umolknete. (Klici na skrajni levi: No, no, no! in glasno zabavljanje. Na desnici klici: Mir, mir! Poslanec Steinwender se vmes zadere: Govornik razpravlja pogoje, pod katerimi bi bilo mogoče pritrditi temu zakonu!)

Baron Chlumecky: Poslanec Steinwender nima besede. (Velik ropot.)

Knotz nadaljuje svoj govor in začne razpravljati dualizem, kar podpredsednika tako privzdigne, da se zopet oglasi: To pa vendar presega vse mere in se zlorabi svobodna beseda, če se pri tem predmetu govori o dualizmu. Če hočete v tem smislu nadaljevati, primoran bom Vam vzeti besedo. (Strašansko nemir in glasno ugovarjanje na skrajni levi.) Knotz nadaljeva: Obžalovati je tudi, da takrat (ko se je namreč snoval dualizem) niso porabili te prilike . . .

Chlumecky: Govorniku vzamem besedo. (Živahno odobravanje na eni strani, porogljivi dobrokllici na skrajni levi. Steinwender: Nezaslišano!

Lepa svoboda govoriti! — Bareuther z mnogimi somišljeniki dere iz dvorane, pa se pri vratih ustavi in kriči: Nemec ne bi smel jemati besede Nemcu! Naš predsednik bi nam vendar ne smel jemati besede! Burno ploskanje na skrajni levi, sikanje in divji vrišč na drugi strani se razlega po dvorani ter postaja čedalje huji, ko dr. Knotz, ki se je bil že vsedel, poskoči kvišku in rohti: Lep junaški čin, nov junaški čin gospoda Chlumeckega! Gnus in sramota za Nemštvo! Poljak Gnjevoš sme govoriti kar hoče, Nemec pa ne! Gnus in sramota! Kaiser vpije: Nezaslišano strankarstvo!! Pri teh besedah nastane nov vrišč in še hujski ropot, ki se pa polagoma toliko pomiri, da je mogel govoriti zadnji govornik rusinski poslanec Kovalski, ki je priporočal vladne predloge. Za njim je bila razprava zaključena ter sta bila kot generalna govornika izbrana: od levičarjev poslanec Lienbacher, od desnice pa poljski poslanec Madejski. Potem podpredsednik sklence sejo, ki je trajala od štirih popoldné do $\frac{3}{4}$ 1 uro po polnoči, torej skoraj celih devet ur! Velik smeh je še bil, ko predsednik napoveduje prihodnjo sejo za jutri ob 1. uri popoldné; ali takoj se zaveda, da se je jutranji dan že pričel, ter popravi svojo napoved naznanivši, da bode prihodnja seja danes ob eni popoldné. Poslanec Chotkowski je ugovarjal, da je danes velik praznik, in da bo treba prositi posebnega dovoljenja pri višji cerkveni oblasti za današnjo sejo, poslanec Zallinger pa, ki je še-le pred dvema dnema po dolgem počitku prišel na Dunaj, je hotel precej pokazati svetu, da je zopet enkrat v zbornici in predlaga, ker drugega ni vedel, da naj ne bo danes nobene seje, ampak da naj se raje v petek seja prične že ob poludevetih zjutraj. Steinwender je podpiral ta predlog, ali pri glasovanju je bil njun predlog zavrnjen in z večino glasov sklenjeno, da se prihodnja seja prične danes ob eni popoldné.

V današnji seji sta govorila glavna govornika Lienbacher in Madejski, prvi dve uri in pol, drugi skoraj poldrugo uro; oba sta imela ves čas obilno jako pazljivih poslušalcev, zlasti Madejski, ki je v gladki in plemeniti besedi zavračal Lienbacherja in druge nasprotne govornike ter dokazoval pravico in opravičenost nasvetovane pogodbe med državo in deželo gališko.

Za njim sta se oglasila k stvarnim popravkom dr. Herbst in dr. Zotta, ki je iz zapisnika odsekovih sej dokazoval, da on nikdar ni nasprotoval tej pogodbi, kakor mu je oponašal Lienbacher, da se je marveč že l. 1884. za-njo potezal in v odseku za njo glasoval.

Predsednik na to pretrga sejo za 5 minut, potem prideta na vrsto poročevalca, dr. Beer v imenu manjšine, Zeithammer v imenu večine odsekov. Beer je govoril pol ure, pa za podporo svojega predloga ni imel posebno krepkih dokazov in ni vedel drugega povedati, kakor to, da imajo poznejši cesarski patenti enako veljavo kakor prejšnji. To je splošnje sicer res, ali v tem slučaju ne velja. Če kdo komu kaj podari in mu dar že

izroči v njegovo posest, ne more meni nič tebi nič tega darú preklicati in mu ga vzeti nazaj. Zeithammer je govoril tudi pol ure in temeljito dokazoval, kako ničevi in puhli so ugovori nasprotnikov. Ob šestih zvečer je prišlo do glasovanja, ki se je vršilo dvakrat po imenih. Prvič je prišel na vrsto predlog Beerov, ki je bil odklonjen s 158 glasovi proti 139. Potem je bilo glasovanje o prestopu v posebno razpravo, ki je bila sprejeta s 159 glasovi proti 139.

To dvojno glasovanje je trajalo skoraj celo uro, ter bi bilo jako dolgočasno, če bi ne bili nekateri slučaji vzbujali smeha in veselosti. Splošen smeh se je zlasti razlegal po dvorani, ko je zapisnikar poklical Auspitzja, čegar volitev je bila pred veliko nočjo zavržena. Z levičarji so glasovali Coroninijevci, z desnico južni Tirolci in moravski veliki posestniki pa Mladočehi. Nemški konservativci so se glasovanju odtegnili, samo Zallinger, Lienbacher in Oberndorfer so glasovali z levičarji, kateri so jim radostno klicali: Dobro, dobro! Oberndorfer se ni dal pregovoriti, da bi se zdržal glasovanja in je raje izstopil iz kluba, kakor da bi se vdal klubovemu sklepu.

Ko je predsednik proglasil izid glasovanja, bilo je na drugi galeriji slišati glasno sikanje, ali predsednik se je delal, kakor da bi nič ne slišal, dasi so poslanci natlačeni galeriji glasno opominjali k miru.

Pri posebni razpravi se je oglašil Türk in Poljakom zatrjeval, da so židje vzrok njih revščine in nesreče, naj torej židom posvetijo, ker se sicer utegne zgoditi, da Poljaki ugonobé državo, kakor so židje uničili njih deželo.

Tudi stari Trojan je mislil, da mora katero reči, in je precej dolgo razpravljal veljavo cesarskega patenta, s katerim so bili gališki kmetje odvezani plačevanja zemljiške odveze. Konečno izraža veselje, da se ta zadeva reši s pomočjo čeških poslancev, in zavrača natolečevanje, kakor da bi se jim bilo za to glasovanje kaj obljubilo ali ponudilo. Tudi mladočeški poslanec dr. Herold s krepkimi besedami zavrača dotično sumničenje levičarskih govornikov ter poudarja, da Poljaki Mladočehom niso nič ponujali; zanj in za njegove tovariše je bila mero-dajna zgolj pravica in pravičnost. Prepričali so se, da se je bilo s cesarskim patentom gališkim kmetom odpustilo plačevanje, da je dežela plačala, kar je zadevalo njo, in da se nikakor ne more siliti, naj sedaj plača še za nje, katerim je bila zemljiška odveza odpuščena. Nobeno sodišče dežele ne bi moglo k temu obsoditi, zato je prav, da se reč že enkrat zbrše. Pri drugem členu sta govorila še Türk in Kronawetter, potem so bili posamezni členi pogodbe brez premembe sprejeti.

Predno je predsednik sklenil sejo, ki je trajala od 1. do $\frac{3}{4}$ 9. uro zvečer, interpeloval je poslanec Suess finančnega ministra zaradi vinske kupčije na Dunaji, Malfatti pa je izročil interpelacijo do ministerskega predsednika, ker je bil za italijanski okraj Cavalese imenovan italijanskega jezika nezmožen okrajni glavar.

(Dalje v prilogi.)

Češčenje sv. Janeza Nepom. po svetu.

Spomeniki sv. Janeza Nepom. nahajajo se skoro po vsem katoliškem svetu, in sicer po vzoru krasne sôhe na Karlovem mostu v Pragi. Na Češkem, Moravskem in v Sleziji je na male izjeme v vsakem kraju obraz ali sôha tega svetnika, ter se staro in mlado veseli svetojanske slavnosti. Sôhe dišijo s evetjem, svetilkami, in ljudstvo proslavlja s pobožnim petjem, sprevozi in godbo váruha češke zemlje.

Često nahajamo sôhe sv. Janeza po Slovaškem, in bratje Slovaki tudi radi potujejo v Prago k grobu sv. Janeza. Po Slovenskem postavljeni so spomeniki sv. Janezu na čast po vaséh, cerkvah, na razpotjih, pod milim nebom, zlasti na mostovih, v samotah, — vrhu tega je pa mnogo Slovencev krščenih na ime tega svetnika.

Kaj zelo časti poljski narod sv. Janeza. Ni je skoro hišice, koče, kjer ne bi dičila sôha sv. Janeza kakega koticika. Zlasti blizu vodâ nahajajo se sôhe sv. Janeza, pri mlinih in mostovih, po mestih in vaséh, da, celo sredi pustih gozdov, tik jezer, rek in potokov; in stoji li na kakem holmu košato drevo, gotovo je pod njim sôha sv. Janeza.

Odraščena dekleta vdeležujejo se v 16. dan maja belo oblečene in z venci na glavah spreveda

k sôhi sv. Janeza, ljudstvo pa prepeva svetcu prelepo pesem: „Vitaj Janie!“

V Budimpešti n. pr. videti je sôhe svetojanske skoro v vsaki cerkvi; dalje stoji lepa sôha sv. Janeza na dveh trgih v Budi. V dunajski nadškofiji je ni bilo že v mnohem stoletji (kakor priča dunajski škof grof Kolonič v svojem listu z leta 1720) skoro vasi, ki bi se ne bila ponašala s spomenikom sv. Janeza; istotako je na Solnograškem, kjer vidiš skoro na vsakem mostu in po družih krajih sôho sv. Janeza.

Na Tirolskem popotnik povsod opaža svetojanske sôhe. Na dan sv. Janeza so vse sôhe okrašene z venci in pred vsako goré svetilke. V Inomostu posvečena je cerkev sv. Janezu na čast, in se v nji vrši svetojanska slavnost jako veličajno. Na levem bregu gmundskega jezera je mesto Frauenkirchen. Na skalovji, v koje se zaletavajo valovi, zgrajena je cerkev z grobiščem; blizu pristanišča nas pa pozdravlja sredi dveh lip sôha češkega patrona. Na poti v Halštát vsak hip opazáš kip sv. Janeza.

Ko je bil Janez Nepomuški v dan 19. marca leta 1729 proglašen od papeža Benedikta XIII. v Rimu v luteranski baziliki za svetnika, posvečena je bila v tej cerkvi njemu na čast posebna kapela. V njej bode knez Rospigliosi, dedič poslednjega kneza

Torlonije, za 15.000 fr. dal izgotoviti velik obraz, predstavljajoč češčenje sv. Jana Nepom. Ta obraz je počel slikati bologneški slikar Serry, dovršil ga bode pa sloveči umetelnik Grandi. V tej kapelici shranjen je na povelje papeža Leona XIII. oni dragoceni relikvijar, kojega je svetojansko pražko de-dištvo poklonilo sv. Očetu povodom njegove svečeniške petdesetletnice. V Rimu so še štiri kapele sv. Janeza, med kojimi se kapela „Maria dell' anima“ odlikuje s posebno umeteljsko vrednostjo; krasé jo štiri prekrasni obrazi na apnu (dogodjaji iz življenja sv. Janeza) in altarni obraz slovečega slikarja Ljudevita Zajca.

Nedavno je dal beneški župan prenoviti ob mestnih troških mramorovo sôho sv. Janeza ter postaviti tik Velicega zaliva (Canal Grande) pred hramom sv. Jeremije. Svetiljki, ki gorí pred to sôho, darujejo benečanski veslarji vsak dan svoj prvi zaslužek. Že dné 26. aprila leta 1794 izvolila je benečanska republika vsled senatskega ukrepa sv. Janeza Nepom. za deželnega sovaruha. V tej cerkvi hranijo tudi ostanek sv. Janeza v srebrni, štiri kg težki monštranci, darilo Friderika Kristijana, očeta prvemu saskemu kralju.

Zanimiv je tudi v nekem oziru dogodjaj, ki se je pripetil v Benetkah pred sto leti pri prenovljenji ondotne cerkve sv. Miklavža. Velike troške za to

Prihodnja seja bo jutri in pridete na vrsto postaviti o mitnicah in novih železničnih tarifih. Zadnja seja bo menda v soboto ob 9. uri zjutraj in se bodo izvolili delegatje.

Različne misli.

Izvirni dopis izpod snežnikov.

Gospod vrednik! pustite mene enkrat govoriti. Pa nič ne popravljajte in ne prenačajte, rajši na koncu pristavite svoje opazke. Hotel sem govoriti o naših slovenskih razmerah, pa le z nekakim mrazom se pripravim k temu delu, ker mi do sedanjih razmer skoraj mrzi. Zdi se mi, kakor bi stopil med razposajene otroke. Spadam namreč k stranki „tame“; tolažim pa se s tem, da je Kristus rekel: „jaz sem luč tega sveta!“ zato sem radoveden, kakšno „luč“ ima stranka „luči“? Prav za prav nisem nič radoveden, ker to „luč“ že davno poznam iz židovskih listov.

Narodnost na podlagi nemško-židovskega liberalizma, to je géslo stranke „luči“. Za tako luč se zahvalimo, s to lučjo se bo bela Ljubljana le osmešila in se je že! Nekako milovalno gledamo na Ljubljano iz naših Rovt in si mislimo: „Ein grosser Moment fand ein kleines Geschlecht.“ Treba nam je res pobirati fraze o „klerikalcih, nazadnjakih, mračnjakih“ itd. iz židovskih listov, ki so bile pisane že pred 20 leti, danes pa so že davno iz veljave pri vseh omikancih! Ubogi narod, če te bodo vodili veleumi à la —!*) Nam Slovencem bi bilo treba celih možakov, takih, ki poznajo politični položaj in nevarnosti, ki nas obdajajo od vseh strani. Ako Čehi tožijo po svojem državnopravnem kraljestvu v okviru Avstrije, morali bi tudi Slovenci misliti: „Kaj bo z nami?“ Ali bi ne bilo bolj možato, poganjati se za združenje slovenskih pokrajin s Hrvaško, Dalmacijo in Bosno ter tako osigurati obstanek našega naroda v okviru avstrijskih mej, in s tem s enim udarcem posekati glave nemškutariji in lahonstvu in vsem zlom, ki nas stiskajo — nego li preiskovati zasobno življenje duhovnikov in katoliško mislečih Slovencev in razlivati to blato po „Brusu“ in „Narodu“? Ali bi se mar pri liberalcih ne našel noben madež, ko bi ga kdo hotel na veliki zvon obešati? Ali so taki pisuni možje ali otroci?

Pa tudi „nekateri“ so jo zavozili. Kaj nam je treba dlako cepiti in iskati v narodnih društvih kaj izdajškega? Veseli bodimo, da še nekaj narodnjakov imamo, kajti časi so resni! Ob vseh naših mejah, razun hrvaške, preži sovražnik na nas, in to še v takih krogih, s katerimi „nekateri“ simpatizujejo, namreč nemško-konservativnih (kdor je skusil in videl, pa vé), in zdaj bi bil čas, narodno idejo preganjati? To se pravi: sovražnikom vrata trdnjave odpirati! Politikuje naj le praktičen mož, ne pa razmišljevalec in preiskovalec!

To sem rekel, da vsak vidi, da sem nepristranski in na vse strani neodvisen. Za resnico se ne bojim nikogar.

*) Oprostite, da imena izpustimo. Op. vred.

prenovljenje poravnal je tedanji župnik sam, in ni se vedelo, odkod je toliko denarja dobil. Zamán je bilo vse popraševanje; župnik se je pa le muzal in molčal. Konečno jim odgovori posebnim načinom, in sicer za večne čase. Na glavni cerkveni strani dal je v kot postaviti dve kameneni sôbi, sv. Antona Padovanskega in sv. Janeza Nepom. Pod prvo sôho dal je izklesati začetne besede v Italiji znane zahvalne pesmi o tem svetniku: „Si quaevis miracula“ („Prosiš li čudežev“), pod drugo pa besede iz duhovne molitve v praznik sv. Janeza Nepomškega: „Secretum meum mihi“ („Moja tajnost je pri meni“), in je s tem hotel reči, da nikogar ne briga, odkod je dobil novcev za cerkveno popravilo.

V Altavilli pri Palermu je pred mostom tik morske obali mramorova sôha sv. Janeza Nepom., h koji vsako leto v dan 24. junija potujejo vsi slepi godeci iz okolice, da počasté svetca z godbo. V najskrajnejšem severu Italije, v Feltri, je cerkev sv. Jana Nepom., v koji so še pred nekaj leti posvečevali bogoslovce za duhovnike.

Se mnogo družih občin, krajev, dežel, kjer so zgrajene prekrasne cerkve temu svetniku na čast, bi lahko tu naveli, toda ta mala črtica naj čé. čitateljem zadosti.

A. S.

Kdor svojo domovino in svoj rod ljubi, in kdor se v sramoti naroda samega sebe osramotenega vidi, tiral bo vse drugo politiko. Ne kličem k slogi otrok, kajti otroci, poulični fantalini bodo vedno z lučanjem kamnov in otročarijami večje veselje imeli, nego li z resnim delom; kličem pa k slogi vse prave slovenske možake, ki dalje vidijo, ko do Šiške; oni naj preudarijo naš revni stan in dvomljivost naše bodočnosti. Naši poslanci so možje, možato se obnašajo na Dunaju, in vém, da bodo govorili še resnejšo besedo, ako sprevidijo, da so dosedanji napori zastoj. Podpirajmo jih, da bodo močni, ne podpirajmo jih, da poguma ne izgubijo! Čas pa je tudi, da se v razgovor spustimo z narodnimi Hrvati. Mi ne moremo biti brez njih, oni ne brez nas. Le slovensko-hrvatska trdna zveza in vzajemnost dala bo Avstriji drugo lice, in to še prej, nego li češko-nemška sprava.

To imejmo pred očmi, ne brusijade in kapucinade! Složni moramo biti, pa sloga je mogoča le na krščanski podlagi. Kdor ne veruje, da je Kristus Bog in naš odrešenik, naj rajši izstopi iz našega tabora, pomagali si bomo že tudi brez njega! Sicer pa ne bodimo preostri sodniki in spominjamo se izreka našega Izveličarja: „Ne sodite, da ne boste sojeni!“

Imel bi še veliko govoriti, pa priporočam Slovencem za danes le-te reči: eneržijo, požrtvovalnost, delavnost, dobro gospodarstvo in skrb za čast našega naroda. Ako imamo te lastnosti, ni se nam nasprotnikov nič bati.

Gospod vrednik, jaz sem govoril, zdaj pa Vi govorite!*)

Illyricus.

*) Resna stvar potrebuje časa. Op. vred.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. maja.

Notranje dežele.

Češko-nemška sprava. S staročeške strani se poroča listom, da so že pripravljeni predlogi o češko-nemški spravi v deželnem odboru, kateri se bodo predložili prihodnjemu deželnemu zboru. Pripravljeni predlogi se tičejo uradnega jezika pri samoupravnih oblastvih, potem delitve deželnega kulturnega sveta in deželnega šolskega sveta. Dvomično je pa vsekako, da bi se v deželnem zboru obravnaval začasni volilni red za veleposestvo in organizacija kurij.

Program Mladočehov. Z ozirom na program, kateri je razvil mladočeški poslanec Špindler „v Podřipanu“ piše „Kuryer Poznanski“: „Ko bi gospodje Gręgr, grof Kounic, Špindler svojo politisko predručali po „Podřipanu“, ko bi gospod Vašaty opustil svoj boj proti avstrijsko-nemški zvezi, gotovo bi jih „Narodni Listy“ tako napadali, kakor Staročehe, in gospode Špindlerja in tovariše bi ravno tako izbrisali iz svoje srede, kakor so Tonnerja in Adamka. Boljše imenovani list ni mogel označiti mladočeškega duha, ki povsod le zanikuje.“

Vnanje države.

Nemčija. Kakor se je že poročalo, vzbudil je govor nemškega cesarja Viljema v Kraljevici vznemirjenost v peterburških listih. Cesar je govoril napitnico, v kateri je rekel, da je zanj veselo bivanje v mestu, ki je zibelka pruskemu kraljestvu. Ta dežela je domovinski steber in vir razvoja Nemčije. Njeno pridno in skrbno ljudstvo so tla, iz katerih pije Prusija svoje moči. On pije na blaginjo in prosveto Vzhodne Prusije. Naj bi ne bučal v njej bojni vihar; če bi pa bila po božji previdnosti primorana, braniti svoje meje, onda porazi Vzhodne Prusije meč njene sovražnike, kakor l. 1870. — To so vsekako spodbudljive, a tudi predrzne besede, naperjene naravnost proti Rusiji. Ponosni so Nemci na imenovano zmago 1870. l. in v svoji ošabnosti govoré, da ga ni čez-nje gospoda. Vendar pa razriva po njih prsih prikrivan strah pred Rusijo, kajti dobro vedó, da je Rusija prva moč v Evropi. Ko bi prišlo do vojne med njima, vršila se ne bo vojna tako, kakor s Francijo. Francija je ena, a Rusija povsem drugačna moč. Če je Nemčija tako mogočna, zakaj si pa išče zaveznikov? V zvezi z Italijo in Avstrijo išče še tretje zveze z Anglijo. Tako je, z vso zapadno Evropo naj se združi, potem naj se pa postavi na rob proti sami Rusiji. — Proti „izvoljenemu“ izraelskemu ljudstvu so stopili tudi v Nemčiji na noge. Dné 9. t. m. je predlagal v pruski gospodski zbornici grof Pfeil, da se ločijo dijaki krščanskega veroizpovedanja od onih židovskega veroizpovedanja po vseh nemških srednjih šolah. Mej drugim je rekel: „Krščanstvo se omejuje samo na poučno stroko. V viših šolah je ločitev židovskega elementa od krščanskega prav za prav zapovedana, posebno ker jamči uprava vsakega

prebivalstva prost, neomejen razvoj. Uprava namreč pravi, da ne smeje trpeti državljanske dolžnosti pod izvrševanjem verske prostosti. Ako onemogoči židovsko praznovanje sobot šolski pouk na gimnazijah, trpi pod tem vsekako uprava. Bogočastni minister Gossler je tudi uvidel nevarnost, katere preti narodnemu razvoju z židovske strani, vendar pa ni hotel ničesar vedeti o posebnih zavodih za židovske dijake. Tudi Miquel je ugovarjal Pfeilovemu predlogu in rekel, da bi se z isto pravico utegnila zahtevati ločitev katoliških dijakov od evangeljskih. Predlagal je, da naj se vzgajajo oni židovski dijaki, kateri si hočejo priučiti večjo izobraženost, v nemško-narodnem duhu in na podlagi nemške kulture. Potem je govoril Kleist-Retzow, da niso židovski dijaki nikaka sreča in blagoslov nemškim šolam. Vzgoja, katero dobivajo otroci doma v družinskem krogu in katere naj bi se nadaljevala v šolah, trpi mnogo po šolah, v katerih veje židovski duh. Nemčija je vzrasla mogočna in velika po krščanskem značaju svoje vzgoje, in če je prevzela država skrb za otroke, skrbi naj potem tudi, da obdaja krščanske otroke krščansko ozračje. Konečno je bil predlog po govoru grofa Schulenburga sprejet. Zanj je glasoval tudi minister Wedell-Piesdorf. Moltke in prejšnji pravosodni minister Friedberg nista bila za predlog. — Vsekako je to veselo znamenje, da mislijo tudi v Nemčiji preosnovati šolstvo na verski podlagi. Le v tem smislu bo mogoče osnovati srečonosno vzgojo mladine. Kaj pomaga vsa učenost, vse vede, vsa bistroumnost bogatajcu, brezvercu. Posvetno razsvetljen pade vendar-le v večno temoto.

Bolgarija. Kakor se poroča 15. t. m. iz Sofije, začelo je vojno sodišče obravnavo proti zarotniku Panici in tovarišem. Obravnava se vrši v vojašnici 1. pešpolka pod predsednikom majorjem Drandarevskim. Ker ni bilo splošno znano, da se prične obravnava omenjenega dné, bilo je radovednega občinstva manj, kakor se je pričakovalo. Na ukaz državnega pravdnika, poročnika Markova, prisegli so sodniki vojaško prisego. Na to je pozval predsednik posamezne zatočence. Prvi je prišel Panica, katerega ni nič kaj posebno izpremenila trimesečna ječa. Na vprašanje, kdo so njegovi zagovorniki, odgovoril je, da je še le prej ta dan dobil odvetnika. Ker so si omislili zatočenci še le zadnje dni svoje zagovornike, niso mogli ti pregledati dotičnih aktov, vsled česar so zahtevali, da se jim dá še tri dni za pregled dotičnih spisov. Državni pravdnik je na to predlagal, da se odloži obravnava še za tri dni. Na to se je posvetovalo sodišče in sklenilo, da se prične nadaljna obravnava še le 20. t. m. Ker Kalubkov ne umeje baje dobro bolgarsčine, postavilo je sodišče zanj zapriženega tolmača. Pri seji sta bila navzoča tudi tajnik in tolmač nemškega generalnega konzulata, da bi čula obravnavo, kolikor se ta tiče Kalubkova. Istotako so bili navzoči tajniki diplomatskih zastopov Anglije, Avstrije, Italije, Rumunije in Grecije, ter zastopniki časnikarstva.

Izvirni dopisi.

Iz Borovnice, 12. maja. Čudno je vreme, čudni so časi, najbolj čudno pa je to pri nas, da že nad mesec dni otroci ne hodijo v šolo. Gotovo mi bode v kakem glasilu „luči“ došel odgovor: Starokopitnež, ali ne veš, da razsajajo tu po okolici kože in da radi tega mora biti šola zaprta.

Res so bili posamezni slučajji te bolezni, večinoma pa so bile le ošpice, ki niso toli nevarne. Pisec teh vrstic misli, da ni povoda, še manj pa vzroka, da se tolikemu številu otrok v najugodnejšem času šola zapira. Ali s: gospodje bojé te bolezni, ali se jim otroci toliko smilijo? Zaradi nalezljivosti ni tolike nevarnosti, saj se skrbi in plačuje za snajenje šole, kar se v kmečkih hišah navadno ne zgodi. Počitnice seve so prijetne.

Nedavno sem govoril z izkušenim možem, ki mi je tožil o propadanji kmečkega stanu. Pa saj ni čuda! Zemlja je ista, troški pa toliko večji. Celo vrsto strešajev in stražnikov, teh in onih mora plačevati kmet. Vsakdo se pritožuje o slabih časih, prosi podpore in zboljšanja plače, a kmeta nihče ne vidi nihče se ga ne usmili. Kmeta vidijo le pred volitvami v deželni ali državni zbor. Zadnji čas je, da se tudi njega spomnite in mu olajšate breme.

Iz Kroke, 15. maja. Rojakom našim je znano, da smo tukaj le večinoma reveži, ker nimamo nobenega ali le prav slab zaslužek. Zato pa se nas dobrotniki radi spominjajo. Dobili smo nedavno od sl. deželnega odbora precej koruze in krompirja.

Za to milosrčnost se vsi s srčno hvaležnostjo zahvalujemo in še dalje priporočamo, ker smo v resnici potrebni. Ako oče zasluži na dan komaj

40 kr., kako naj preživi sebe, ženo in še kake štiri otroke? Vsemu temu so pa krivi novi stroji, da smo tako propadli z žebjarjijo in da tudi za prihodnje nimamo nobenega upanja.

Zato še enkrat ponavljamo svojo zahvalo vsem dobrotnikom, ob enem pa tudi prošnjo, naj bi nas ne pozabili in zapustili. Če je kdo še vreden pomoči, gotovo smo mi. S tem, kar zaslužimo, skoraj ne moremo ne živeti ne umreti. Bog daj tudi nam boljše čase!

Iz Celovca, 15. maja. (Železnica skozi Ljubelj.) Celovski mestni zbor in koroška kupčijska zbornica sta nedavno odposlala prošnjo na kupčijsko ministerstvo, naj se dozida železniška črta Divača Loka, ob enem pa naj se zmeri, kje bi se prevrtal Ljubelj, da se potem izvrši črta Celovec-Rožni dol-Tržič-Kranj-Loka. Po tej železnici Celovčani že davno hrepenijo. Prej je šla glavna kupčija iz Koroške na jug čez Ljubeljski Vrh. Odkar je pa Beljak zvezan po železnici z Ljubljano in Trstom, Celovec pa daleč na strani, osredotočuje se kupčija bolj v Beljaku. To pa ni dobro ne za Koroško, ne za Trst, ne za Kranjsko. Kajti gorenja Koroška, katere središče je Beljak, je revna, nema ne poljskih, ne obrtnih pridelkov dosti na prodaj. Spodnja Koroška je mnogo bogatejša, ima boljše in rodovitnejšo zemljo, torej tudi več kmetijskih pridelkov, poleg tega pa mnogo tovarov in fužin za razne izdelke. Ako pa hoče vse to izvažati, ima velik ovinek ali čez Beljak ali čez Maribor. Daljša pa ko je pot, bolj se podraži voznina na železnici, manjši je tedaj dobiček producenta. Isto tako se otežuje kupčija s Koroško za tržaške in ljubljanske kupce, ki kupujejo na Koroškem vole, ajdo, železnino, puške, svinec itd.

Kranjci prodajejo na Koroško pitane prešiče, pšenično moko, kostanj, vipavsko sadje, klobase, zelje itd. In sicer bi tega blaga in po dovršeni železnici tudi dolenjskega vina na Koroškem še več prodali, ko bi imeli železnično zvezo s spodnjo Koroško, da bi jim draga voznina po dolgem ovinku preko Beljaka toliko dobička ne jemala. Kranjski kupec je, kakor znano, tudi z malim dobičkom zadovoljen, in le to je vzrok, da je sploh še kaka kupčija med obema deželama; v največji meri pa so jo Kranjci že zgubili, in prevzeli so jo ogerski judje, ki morejo vino, moko in slanino ceneje uvažati, nego li Kranjci. Z ljubeljsko železnico bi se mnogo na bolje obrnilo.

Pa tudi osebni promet je zdaj na Kranjsko iz spodnje Koroške jako težaven. Po ravni črti bi se lahko prišlo iz Celovca v Ljubljano v treh urah, z nagličem še prej; zdaj se pa potrebuje skoro cel dan, ker se je treba prevesti v Beljaku in v Trbižu.

Pa tudi češka dežela bi pridobila s to črto najkrajšo zvezo s Trstom, da bi lahko izvažala svoje izdelke v jutrove dežele, Trst pa bi prodajal na Češko kavo in druge južne in kolonijalne pridelke, ki prihajajo zdaj v Prago iz Hamburga!

Na vse strani je torej ta črta priporočila vredna, veliko bolj ko priporočena črta čez turske planine, ki bi služila le interesom nemške države. Drugih ovir ni, samo za prevrtanje Ljubelja bo treba mnogo milijonov!

Iz Prage, dné 10. maja. (Gorostasna sleparija. — Po prvem maju.) Gorostasno sleparijo, prekašajočo tudi celó slovečega mojstra v tem „umetelstvu“, Barnuma, spodil je g. Jul. Grégr s svojim glasilom „Narodni Listy“ pri 56. bivših volilcih semilškega in železnobrodkega okraja, da so poslali nezaupnico — g. dr. Riegru. Ta vest, priobčena s podpisi ubogih, zapeljanih volilcev v „Narodnih Listih“, prouzročila je v prvem trenutku velikansko strmenje. Ko sta pa starosti obeh napominanih okrajev in oba župana objavila v časopisih narodne stranke odločno protestovanje proti zapeljivemu Jul. Grégru in ožigosali najnovejše sleparstvo mladočeškega generala, pojavilo se je, da se je nepoboljšljivi Grégr zopet igral s češko javnostjo. Laž, beganje, prevara, sramotenje za hrbtom — to so jedina sredstva „Narod. Listov“, s kojimi kažejo svojo „svobodomiselnost“. Kdor se takih sredstev poslužuje v političnem boju, javno dokazuje, da cilj, za kojim hrepeni, ni vzvišen, še manj pa blagodejen. Dobitkarija, kruhoborstvo in cena popularnost, to je zaščitje „Narod. Listov“, pod koje so le-ti spravili vso „svobodomiselnost“ stranko. Dokler se ne bode ta stranka znebila Grérovega kumovanja, ki danes stopa na površje na Češkem lik

diktator, dotle bode narodna stranka postopala z največjo odločnostjo zoper take zasleplence.

To ni nobeno rodoljubje, s kakeršnim se hoté „Nar. L.“ ponášati. Kričati: „Sramota vladnim lakajem!“ — javno psovati vladu, za kulisami pa pred njo klečeplaziti; po ulicah prepevati „Hej Slovani!“ — ni še dokaz navdušenega narodnega mišljenja, temveč velikanske duševne podlosti, koja hoče s kričanjem, frazami, uskoki pomagati narodu na noge, nasprotno mu pa koplje samo grob. Cesar sam se je lani izjavil, da se s tako „prečudno družbo“ nikoli ne bode pogajal, — vlada in Poljaki izjavili so po svojem poklicnem činitelju dr. Dunajevskem, konservativni Nemci po poslancu dr. Kathreinu, imenom Slovencev proglasil je profesor Šuklje, da, tudi celó narodni nasprotniki v osebi poslanca Carnerija in Türka so javno povedali Mladočehom v obraz, da ne marajo mladočeškega prijateljstva.

Napadi proti g. dr. Riegru, koje je osnoval mladočeški organ, imajo povsem ves drug učinek in vspeh, nego se je prej sanjalo osnovateljem, ter vzbujajo v vseh poštenih hvaležnih čeških sreih ono spoštovanje in priznanje, s kojim je narod udan svojemu voditelju celega pol stoletja. Riegra ne smatrajo samo njegovi rojaki, temveč vse politične stranke v Avstriji kot vzor zastopnika in zagovornika svojega ljudstva. Njegov duh, njegovo srce, vse njegove moči posvečene so bile ves čas njegovega javnega življenja in delovanja narodu in domovini. Noben politični in narodni voditelj ni bil tako dolgo smatran za opravičenega reprezentanta naroda v vsakem oziru ko dr. Rieger. V njegovih krepostih blestelo je češko ime in neprijatelji, poznavajoči Riegra, niso mogli zanikati poštenosti v njegovih težnjah.

In zdaj, ko se je sivolasemu prvoboritelju nagnil dan, ko stoji v 72. letu dōbe svoje, ta Rieger ima biti predmet osebnih podlih napadov? Poudarjati moram, da se celó Mladočehi z gnusom obračajo od teh osebnih napadov proti g. dr. Riegru. Dan za dnevom naraščajo protesti zoper te neosnovane napade, dokaz, da beganje z dné 2. julija lanskega leta v narodu ni še zadušilo spoštovanja do Riegrvih zaslug in hvaležnosti do moža, v kojem vsi smatrajo vzor rodoljuba in nesebičnega narodnega voditelja!

Delavski praznik je minol vsaj v našem kraljestvu brez izgredov. Zlasti češko delavstvo tu v Pragi in po deželi je ostalo mirno ter pokazalo, da ni še prevečano z onim strupom, ki povsem uničuje narodno zavednost, zavest ljubezni do domovine in materinega jezika. Veselje navdaja vsacega rodoljuba, da so se shodi in delavske slovesnosti tu vršile v najlepšem redu. Vendar se je pri teh praznikih shodih, zlasti na velikem delavskem taboru na streliškem otoku, kojega se je vdeležilo nad 8000 delavcev, večerne zabave pa 45.000 ljudij — skoro ni bilo čuti nemške besede — pogrešalo onega vzvišenega in razveseljajočega pojava, ki se nazivlje: narodno lice! Da-si so bili vsi govori v češčini in je bilo prisotno skoro povsem češko delavstvo, vendar nisem mogel opaziti niti besedice, koja bi svedočila, da je to delavstvo organ vsega narodnega telesa, da popolnem spada k temu narodu, iz kojega je pošlo in za koje se je toli rodoljubnih in občeukoristnih činov izvršilo.

Vspored taboru (1. Osemurna delavna dōba. 2. O tisku. 3. Politične pravice) ni bil sicer v nasprotju z narodnim vprašanjem, vendar moram priznati, da je bil dan 1. maja delo socijalistiške internacionale. Sam predsednik praškemu taboru delavcev poudarjal je v svojem govoru, rekoč: „Današnje gibanje provzročila je socijalna demokracija — mi to rudečo barvo vsprejememo za svojo, in da bi bila ta barva — krvi, mi bomo vedno pri nji stali zvesto. Drugje ne vidimo rešenja, nego v socijalni demokraciji!“ Te besede povedó vse!

Dné 14. t. m. počne tu izhajati nov socijalistični strokovni 14dnevnik „Pekař“, glasilo pekarskega delavstva na Češkem, Moravskem in Silezkem. Poleg tega izhajata tu že dva strokovna socijalistična lista, in sicer: „Časopis stavbenih delavcev“ in „Obuvnik“ (Črevljar). Politični socijalistični listi izhajajo tu: „Nový Věk Svobody“, „Heslo“, „První máj“, „Osmihodinná doba pracovní“ in „Zář“ (Zarja), vsi 14dnevnik. V Karlinu, Libni in Holešovicích-Bubnech so delavci včeraj ustavili delo v 24ih največjih tovarnah praških in predmestnih. Bojé se nemirov in izgredov.

Dnevne novice.

(Delegacije.) Naši državni poslanci so hoteli letos v delegacijo izbrati profesorja Šukljeja Ker pa vsled prehlajenja nekoliko boleha in mu je zdravnik zaukazal, naj se za nekoliko časa vsemu delu odpove in gré na deželo, izvolitve za delegata ni mogel sprejeti. Zato so se poslanci soglasno odločili, da za delegata volijo poslanca Kluna, za namestnika pa dr. Ferjančiča. Ker je dr. Smolka preslab, da bi šel v delegacijo, želeli so višji krogi, da bi bil prevzel grof Hohenwart mesto delegata za Kranjsko, da bi bil predsednik. Ali grof Hohenwart se je odločno branil iti v Budimpešto, kjer bodo letos zborovale delegacije. Goriško bode pri delegacijah zastopal grof Coronini, namestnik mu pa bo knez Hohenlohe.

(Državni zbor) je včeraj rešil postavo o mitnicah in predlogo o osebnih tarifih na železnicah. Danes je bila zadnja seja. Zaradi pomanjkanja prostora priobčimo danes nam došlo poročilo v prihodnji številki.

(V „Slov. Narodu“) čitali smo v predzadnji številki pod naslovom „A. Aškerc“ članek, ki priča o pravi otroški domišljiji svojega duševnega očeta, ki od l. 1876. ne kaže nobenega napredka, temveč ponavlja o križanem Vzveličarju ono modrost, katero je tedaj polagal na jezik vaškemu slikarju Lavrenciju Žolni. Tudi dalje, da hočemo duševno uničiti znanega pesnika Gorazda. To trditve v melikejši obliki ponavlja včeraj sl. odbor akad. društva „Slovenije“ na Dunaji. Ker še ni vseh dni konec, naglašamo danes, da naš list doslej ni prinesel nobene kritike o g. Aškercu izdanih pesmih, ker dotične knjige balad in romanc naše vredništvo do te ure niti ni prejelo v presojo ni priporočilo; torej so vse trditve „Slov. Naroda“ neosnovane in zlobne.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je daroval čast. g. župnik v Preski, Martin Drčar, te dni 100 gl. ter postal njen pokrovitelj. Častiti rodoljub bode, v svesti smo si, to družbo še blagoizvolil ohraniti v svojem spominu.

(Druga skupščina) „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ bode dné 25. in 26. t. m. v Celji v veliki vrtni dvorani „Hotel Koscher“.

(Štajarski deželni odbor) je pri trgovinskem ministerstvu vložil prošnjo za dovoljenje tehniških priprav za ozkotirno železnico od Poličan čez Gabernik, Kostivnico in Ratajnskovas do Slatine; na drugi strani čez Lože, Zbelovsko do Konjic.

(Vladika Strossmayer.) Dunajski in peštanski listi so priobčili te dni telegram iz Rima: „Ogerski listi so naznanili, da je škof Strossmayer ponudil kuriji svoje posredovanje, da se mirnim potom reši prepir, ki je nastal med sv. Stolom in Črno Goro zaradi načina, kako naj se izvede konkordat od lanskega leta. V Vatikanu pa označijo to vest kot neresnično. Res je sicer, da je Strossmayer pri obravnavah s Črno Goro podpiral kurijo s svojim svetom in dejanjem, a on ni samostalno postopal in gotovo tudi ne misli prevzeti naloge, katero mu podtikajo madjarski listi. Njegovo sedanje potovanje v Rim je le navaden škofovski prihod „ad limina“.

(V Črno Goro) je te dni došel znani češki nabiratelj narodnih pesem Ljudevit Kuba z namenom, da prepotuje Črno Goro in med narodom nabira narodno blago in napeve za svojo zbirko, katero izdaje pod naslovom „Slovanstvo ve svych zpěvech“. — Nedavno je obiskal Črno Goro znamenit gost Gordon Bennet, lastnik velikega lista „New-York-Herald“ in jeden največjih bogatašev na svetu. Črnogorski knez ga je povabil k sebi na obed in večerjo ter ga spremlil tudi na prekrasno ladijo „Namuno“, ki je pozdravila Črno Goro z umetelnim ognjem.

(Strupena rosa) ali peronospera kaže se v nekaterih krajih nekda že sedaj po trtji. Kdor torej hoče kaj pridelati, mora o pravem času škropiti. C. kr. kmetijska družba kranjska je naročene tri vagone galice že razprodala; ker pa bodo vinoreje gotovo še povpraševali po nji, naročila jo je družba še jeden vagon, katero bode prodajala pod prejšnjimi pogoji.

(Nova knjižica.) „Zgodovina cerkljanske fare“, spisal Ivan Lavrenčič. Tiskala „Kato-liška Tiskarna“ v Ljubljani. — Tako je naslov lični 158 strani obsežni knjižici, v kateri g. pisatelj opisuje zgodovino in druge zanimivosti cerkljanske fare. Ker je nam obljubljena daljša ocena, omenimo danes le toliko, da se knjiga dobiva mehko vezana po 90 kr., trdno vezana po 1 gl. v „Kato-liški bu-

kvarni* v Ljubljani in pri pisatelju in založniku v Cerkljah na Gorenjskem.

(Hrvatski „Sokol“) priredi na binkošno nedeljo, dne 25. t. m., s prijaznim sodelovanjem oddelčnih gospodov in gospej ter vseh zagrebških pevskih in tamburaških društev in štirih vojaških godb veliko ljudsko veselico v „Maksimiru“. Čisti dohodek je namenjen: polovica za sokolsko zastavo, polovica zakladi za vdove in sirote c. in kr. vojnih kapelnikov. Program je jako obširen. Vstopnica velja 30 krajcarjev za osebo.

(Izvirne beljanske bike) prodajala bode kmetijska družba kranjska binkošno soboto, dne 24. t. m., ob 10. uri v Kranji na dvorišči gostilne g. Petra Majerja ml.

Raznoterosti.

— Orjaško drevo kot hōtel. Najneobičajnejši hōtel celega sveta ima Kalifornija in sicer ob cesti, ki gré od mesta Santa Cruz v San-José. Kakor znano, rastejo v imenovani deželi največja drevesa na svetu, med temi orjaška mammoth-drevesa (sequoia gigantea). Tamošnji prekanen prebivalec omislil si je več tacihi drevce za gostilno, za katero ne bo treba niti stavbenih stroškov, niti najemnine. Votlo deblo orjaškega drevesa, katero meri v obsegu blizu 22 metrov, služi v gostilno. Vrt, kjer raste to drevo, polno bujnega cvetja in drevja, služi v obednico. V družih drevesnih votlinah so spalnice z vso sarmkaj spadajočo hišno opravo. V eni stranski drevesni votlini imajo pa posli omenjenega hōtela svoje stanovanje.

— S puškami se ni dobro igrati. Sedemnajstletna hči nekega posestnika na Zgornjem Avstrijskem je vzela očetovo puško s stene in rekla baš navzoči dvanajstletni sosedovi hčerki: „Poglej, tako jemljejo lovci v roko puške in streljajo divjačino.“ Pri zadnjih besedah je pomerila s puško na dvanajstletno dekletce, pomerila, napela petelina in sprožila. Puška počí, dekletce bolešno vzdihne in zgrudi se mrtva na tla, žalostna žrtva neprevidnosti.

— Kako se Italijani množé. Leta 1889. se je rodilo na Italijanskem 1.148.249 otrok, umrlo pa samo 766.131, torej malo več nego polovica. Od 1882. do 1889. l. se je prebivalstvo v Italiji pomnožilo za 2.487.678 duš in šteje sedaj 30.947.300 prebivalcev. Zgornja Italija je že prepolna, radi česar se laški naraščaj pridno izseljuje v tuje kraje; najrajši se pa Italijani privlečejo v našo državo, katera jih postrežljivo sprejme ter zanje skrbi. v zahvalo pa kujejo irredentske naklepe.

Telegrami.

Dunaj, 17. maja. V delegacijo izvoljen je poslanec Klun, namestnik mu je dr. Ferjančič.

Dunaj, 17. maja. Minister Bacquechem je odgovoril na interpelacijo zaradi zveze dalmatinskih železnic z avstro-ogerskimi. Obravnave zaradi proge od Knina ob Uni do Novega niso zagotovile hitre izvršitve. Minister je opozarjal, da bi bile koristnejše proge bolj na jugu do Prjedora, ali ob Vrbasu do Banjeluke. Črta se bode določila v dogovoru s skupnimi ministerstvi.

Budimpešta, 17. maja. Vlada je zbornici predložila postavni načrt o nedeljskem počitku od 6. ure zjutraj skozi 24 ur z nekaterimi izjemami, kjer pa se bodo delavci zamenjavali.

Belgrad, 16. maja. Danes se je pripeljal kralj Milan.

Pariz, 17. maja. Listi poročajo, da so boulangisti razpustili svoj odbor.

Umrli so:

V bolnišnici:

9. maja. Jožef Sušteršič, delavec sin, 10 let, myelitis.
11. maja. Janez Šustar, gostač, 66 let, marasmus. —
Matija Goste, delavec, 39 let, jetika.
12. maja. Jakob Drol, delavec, 40 let, Ulcus ventriculi.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

17. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89	gl.	30	kr.
Srebrna „ 5 1/2 „ 100 „ 16 „	90	„	20	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	„	40	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	55	„
Akcije avstr.-ogerske banke	956	„	—	„
Kreditne akcije	300	„	70	„
London	118	„	—	„
Srebro	—	„	—	„
Francoški napoleond.	9	„	39	„
Cesarski eskini	5	„	56	„
Nemške marke	57	„	87 1/2	„

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		opazovanja	termometra v mm			
15	7. u. jut.	740 1	15.2	szapad	jasno	0 00
	2. u. pop.	738 0	18.6	sl. jzad.	jasno	
	9. u. zveč.	736 4	14.4	sl. zap.	oblačno	
Srednja temperatura 16.1° za 1-8° nad normalom.						

Tržne cene v Ljubljani

dne 15. maja.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, bktl.	6	97	Špeh povojen, kgr.	—	68
Rež,	5	36	Surovo maslo,	—	70
Ječmen,	5	54	Jajce, jedno	—	2
Oves,	3	57	Mleko, liter	—	8
Ajda,	5	20	Goveje meso, kgr.	—	58
Proso,	4	47	Telečje	—	58
Koruza,	4	71	Svinjsko	—	64
Krompir,	3	45	Koštrunovo	—	40
Leča,	11	—	Pikaneč	—	45
Grah,	15	—	Golob	—	18
Fižol,	10	—	Seno, 100 kgr.	1	78
Maslo, kgr.	—	94	Slama,	2	05
Mast,	—	70	Drva trda, 4 mtr.	6	30
Špeh svež,	—	60	„ mehka, „	4	20

Oznaniilo.

Na Rožniku pri „Dreniku“ otvorjena je (3—3)

gostilna.

Dobi se vino, pivo, kava, mleko in mrzle jedi.
Uhod na Drenikovo je torej prost.

URAN in VEČAJ

priporočata svojo veliko, izborno zalogo

peči iz glinaste snovi

raznih barv, n. pr. bele, rujave, bronasto-rujave, pomerančno rumeno, zelene, vse z stekleno prevlakom, isto tako tudi

kahljice za štedilna ognjišča

po najnižji ceni.

(7—4)

Zaloga in delavnica ste v

igriški ulici št. 8 v Ljubljani.

v hiši gospd. Seunikovih.

Marijacejske želodčne kapljice

posebna zdravilna pri želodčnih boleznih.

Izkušeno pri pomanjkanju teka, slabosti želodca, napenjanju, kislem riganju, koliki, prehlajenju želodca, gorečici, zlatenici, gnajusu in bruhanju, glavobolu (če izvira iz želodca), krču v želodcu, zaprtju, prenapolnjenju želodca z jedili in pijanci. Cena ene steklenice z navodilom rabe 40 kr., dvojne steklenice 70 kr. Osrednji razporedilatelj: Lekarnar KAROL BRADY, Kromeriz (Moravija).

Svarilo: Pristne marijacejske želodčne kapljice se mnogo ponarejajo. — V znak pristnosti mora biti vsaka steklenica v rudičnem zavitku, na katerem je odtisnjena zgorajšnja varstvena znamka, poleg tega mora biti pa na vsakem navodilu rabe zaznamovano, da je bilo tiskano v tiskarni G. Guseka v Kromerizu.

Varstvena znamka.

(33)

Marijacejske čistilne kroglice.

Ze več let z najboljšim uspehom pri zaprtju in zapekanju rahljene kroglice se sedaj mnogo ponarejajo. Paziti je todaj treba na zgorajšnje varstveno znamko in podpis lekarnarja C. Bradya, Kromeriz. — Cena škatljici 20 kr., 6 škatljicam 1 gl. — Če se denar naprej pošlje, stane 6 škatljic s prosto doposlavljenjem 1 gl. 20 kr., 12 škatljic 2 gl. 20 kr.

Marijacejske želodčne kapljice in čistilne kroglice niso tajno sredstvo. Predpis je pri vsaki steklenici in škatljici naveden v navodilu rabe.

Marijacejske želodčne kapljice in čistilne kroglice se pristno dobivajo v Ljubljani: pri lekarnarju Piccoliju; — lekarnarju Svobodi; — v Postojni: pri lekarnarju F. Bacarcichu; — v Škofji Loki: pri lekarnarju Karolu Fabianiju; — v Radovljici: pri lekarnarju Aleka. Robleku; — v Novem Mestu: pri lekarnarju Dominiku Rizoliju; — lekarnarju Bergmannu; — v Kamniku: pri lekarnarju J. Močniku; — v Črnomlju: pri lekarnarju Iv. Blažku.

Stanley-jevo novo delo

izide koncem maja pod naslovom:

Im dunkelsten Afrika.

Najdba, rešitev in vrnitev Emina Paše.

Spisal Henry M. Stanley.

Knjiga izide v 40. snopičih po 30 kr. — Vse delo mehko vezano v dveh zvezkih gl. 12.—, trdo vezano gl. 13.—20 se dobiva vže zdaj. Naročila na vso knjigo, kakor tudi na posamezne snopiče prejema

J. GIONTINI,

knjigotržec v Ljubljani.

(3—2)

Kdor hoče na Dunaji ob glavni živeti,
Kdor mora tudi težke komisije opravljati,
Kdor hoče blago kupiti, prodati ali oddati,
Kdor bi rad kupil boljše reči na obroke,
Kdor bi hišno opravo, dragocenosti itd. pod roko rad kupil,

Kdor hoče, da se mu dolžne zahteve iztirjajo, obrne naj se na 12 let obstoječi

komisijski bureau

na Dunaji Mariahilferstrasse 12.

Nakup blaga, ki daje dobiček, in blago v oddelkih na svoj račun. (12—10)

Ta tovarna izdeluje po prav nizki ceni

cerkvene orglje in harmonije

Glasovi so silno lepi in sestava jako močna. Vplačevalni pogoji so ugodni.

Ceniki orgelj in harmonije pošiljajo se zastonj.

V kratki dobi 16 let narejenih je bilo blizu 300 novih orgelj, med temi bilo je več velikih, kar je najboljši dokaz o izvrstni zmožnosti in reelnosti te tvrdke. (24—9)

Elegantne
solnčnike
navadne vrste
nejše iz zanes-
blaga v največi
po čudovito
dobro poznata

Trpežno izdelane
dežnike
in najelegant-
ljivo dobrega
izberi priporoča
nizkej ceni
trvdka

L. Mikusch

(10—7)

15 Mestni trg v Ljubljani Mestni trg 15.

Naročila na **kostumne solnčnike**, **popravila** in **preoblađanja solnčnikov** in **dežnikov** izvršujejo se najvestnejše in poceni. — Po pošti došla naročila vsprejemajo in izvršujejo se točno proti povzetju.

Razprodajalcem so natančno razvrščeni ceniki franko na razpolago.

Na prodaj
je dobro ohranjen
voz za bolnike ali hrome
(Kranken-Fahrstuhl).
Voz ima blazine in je na peresih, da se v njem lahko
sedi ali leži. — Več se izve na Opekarski cesti št. 33
v Ljubljani. (3-3)

Vinko Čamernik,
kamnosek.
v Ljubljani, Parne ulice št. 9,
blizu tik mesarskega mostu,
se najljubše priporoča prečistiti duhovščini v iz-
vršitev naročil vsakovrstnega
cerkvenega umetnega kamnoseškega dela,
slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najrazno-
vrstnejših po najnovejših načrtih pravilno in
iz različnih vrst marmorja izdelanih
nagrobni spomenikov.
Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri
njem izgotovljene spomenike, kateri se vsled nedo-
voljenega zidanega temelja nagibajo, popravlja brez-
plačno deakrat na leto in sicer pomladi in pred
Vsemi svetimi.
Še posebej opozarja na krasen, od kajnahtal-
skega, kararskega in črnega marmorja izgotovljen
spomenik,
katerega prodaja po primerno jako nizki ceni.
Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se priporoča
v vsakovrstna
starbinska dela,
katera fino, trpežno in ceno izvrši. (12-9)

Svojo bogato zalogo
raznovrstnih voz
po najnižjih cenah

priporoča slavnemu občinstvu
Franc Šiška,
kovaški in podkovski mojster,
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6,
v Tönniesovi hiši. (3)

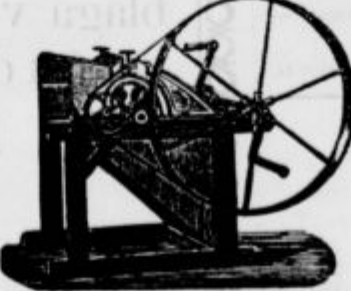
Trgovina z železnino
ALBIN C. AHČIN-a
v Ljubljani,
Gledališke ulice št. 8
priporoča svojo bogato zbirko
nadgrobnih križev,
pristno pozlačenih in najfinejše izdelanih, ali
tudi surovih. (12-8)
Dalje se priporoča v izdelovanje grobnih
in cerkvenih omrežij (gavtrov) itd.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.
Klavirji na obroke za na deželo
salonski krilasti klavir, pianine (52-7)
iz tovarne svetovno znane trdke (Gottfried Cramer) — Wilh-
Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld.,
550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld.
Klavirji družih trdek za 280 do 350 gld.
Izposojilo klavirjev za na deželo pod naj-
ugodnejšimi pogoji.
Prodajalica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

„Zum gold. Reichsapfel“ J. PSERHOFER-ja lekarna
na Dunaji,
I., Singerstrasse št. 15.
Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, zaslužijo po vsej
pravici poslednje ime, ker je v resnici premnogo boleznij, pri katerih te kroglice izvršno pomagajo. Že mnogo
desetletij razširjene so te kroglice splošno, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male
zalogo tega izvrstnega domačega zdravila. — Škatljica s 15 taelmi kroglicami stane 21 kr., 1 zavo-
j s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljki po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje
denar, stane s poštne prosto pošiljki: zavojev kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld.
35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavojev se ne
odpošlje.) — Prosi se, da se zahtevajo izrečno
Pserhoferjeve kričistilne kroglice
in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovnem navodilu za rabo ime J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.
Balzam za ozebljine J. Pserhoferjev. Lonček 40 kr. S frankovano pošiljko 65 kr.
Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. Steklenica 50 kr.
Američansko mazilo za protin 1 gld. 20 kr.
Prašek proti potenju nog škatljica 50 kr., s frankovano pošiljko 75 kr.
Balzam za gušo flakon 40 kr., s frankovano pošiljko 65 kr.
Zdravilna esenca (Praške kapljice) proti sprijenemu želodcu, slabemu prebavljenju itd.,
steklenica 22 kr.
Angleški čudezni balzam steklenica 50 kr., mala steklenica 12 kr.
Fijakarski prašek proti kašlju itd., škatljica 35 kr., s frankovano pošiljko 60 kr.
Tannochinin-pomada J. Pserhoferja, najboljšo sredstvo za pospeševanje rasti las, škatljica
3 gld.
Univerzalni obliž prof. Steudela, domače sredstvo proti ranam, oteklina, lonček 50 kr., s
frankovano pošiljko 75 kr.
Univerzalna čistilna sol A. W. Bullrich-a. Izvršno domače zdravilo proti posledicam slabega
prebavljenja, škatljica 1 gld.
Razven tu omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske far-
macijske specialitete in se predmeti, ki bi slučajno ne bili v zalogi, preskrbi na zahtevanje točno in cenó. —
Pošiljke po pošti izvrši se najhitreje proti predpošiljki zneska, večje pa proti povzetju. — Če se denar naprej
pošlje (najbolj po poštni nakaznici), je poština dosta nižja, nego pri pošiljki s povzetjem. (12-11)
Navedene specialitete dobijo se tudi v Ljubljani pri lekarnarju G. Piccoli-ju.

J. & S. KESSLER v BRNU,
7 Ferdinandove ulice 7.
Največja, najcenejša zaloga pomladanskega in letnega
blaga.
Modno blago
za gospé.
Karirano in črasto blago
60 cm. šir. za ponosne
suknje in otroška obla-
čila, 10 m. gl. 250.
Joupen in trojično blago v
vseh modnih barvah 10 m.
prve vrste gl. 350, druge
vrste gl. 280.
Kupi se o priliki! Zetir-
blago, pristno in krasne
barve, 75 cm. široko 10 m.
le gl. 350
Brokat in Jacquard-blago,
60 cm. široko, vs h mo-
godih barv, 10 m. gl. 360.
Doris, najnovejšo karirano
modno blago, čista volna,
10 m. prej gl. 10, se-
daj le gl. 650.
Nervy, 90 cm. šir. nežno
črtno modno blago v
najnovejših barvah 10 m.
le gl. 450.
Kasimir, dvojna sirjava, črtno
in barvano, 10 m. 4 gl.
Volneni atlas, dvojna sir-
java, volneno blago, črne
in drugačne modne barve
10 m. gl. 650.
Modrotilkan kreton, 10
metrov gl. 250
in gl. 320.
Poletensko
grebenasto sukno,
ki se da prati in je jako ele-
gantno in trdno za gospode,
dvajsetih boj, 20 cm. širo-
kost za
celo obleko
6-5 metra le 3 gld.
Kdor le jedenkrat kupi, pre-
priča se, kako izvrstno se da
prati in kako trdno je.
Brnska sukna
se razpošilja po čudovito
nizki ceni in sicer:
po gl. 3-75 3-10 m. za celo
obleko.
po gl. 5-50 3-10 m. za boljše
obleko.
po gl. 8-50 3-10 m. za fino
obleko.
po gl. 6-— 2-10 m. za ogrtač,
franc. pique-grillet za gl. 1-50,
Blago za talarje za prečast.
duhovščino (tudi za poletne
suknje) 1-20 m. široko,
meter gl. 1-50
Črni peruvienne in doskin
za salonske obleke po 3-25 m.
od gl. 10-— naprej.
Elegantno in bogato omišljeni uzorci se pošiljajo gospo-
dom krojačem brezplačno.
Ceniki o perilu za gospode in gospé, o galanterijah,
uzorci sukna in rožnate blaga brezplačno in franko.
Pošilja se s poštnim povzetjem. (16-10)

Razpis službe.
V Škofji Loki bo s sv. Mihielom izpraznjena služba
mestno-župnijskega
organista in cerkvenika.
Lepo stanovanje v posebni hiši, gotove plače okoli 500 gld.
— Prosilci naj se skažejo, da so popolnoma zmožni za orgljanje
in petje. Oženjeni prosilci imajo pri enakih zmožnostih prednost.
Želi se, da vroče prosilci svoje prošnje podpisane osebnó.
(3-5) **J. Tomažič,** mestni župnik.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlinci za olive,
vinske in sadne stiskalnice,
priprava za odstranjenje peronosper,
mlinci za grozdje in sadje,
avtomatične stiskalnice za zeleno picho
Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za
ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd.
Sušilne priprave za sadje in sočivje.
Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvršno
izgotovljene in po tovarniških cenah
IG. HELLER, Dunaj, Praterstrasse 78.
Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.
Razprodajalcem najugodnejši pogoji. (10-6)
Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

Cerkvene ure,

ure za šole, vojašnice, tovarne in druga javna poslopja, za industrijske naprave in kolodvore izdelujem trdne in z vsemi najnovejšimi popravami in iznajdbami po najnižjih cenah.

Cerkvam in občinam dovoljujem ugodne plačilne pogoje.

Cenike razpošiljam na željo brezplačno.

Stolpnih ur in mehanična delalnica (12-5)

Rihard Liebing

Speising pri Dunaji, Hauptstrasse 66.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporočam svojo bogato zalogo

klobukov in slamnikov

najnovejšega kroja in iz zanesljivo trpežnega blaga. Dalje imam v veliki izbiri vsakovrstne čepice po različnejših cenah. Imam tudi v zalogi

nove baše čepice za požarne brambe.

Sprejemam in izvršujem vsakovrstna

krznarska dela,

ter shranjujem kožuhovino čez poletje. Spoštovanjem

Anton Krejči,

klobučar in krznar,

Kongresni trg št. 8, v Ljubljani.

Gg. dijakom dovoljujem prednostne cene. (15-12)

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

in njih posamezne dele.

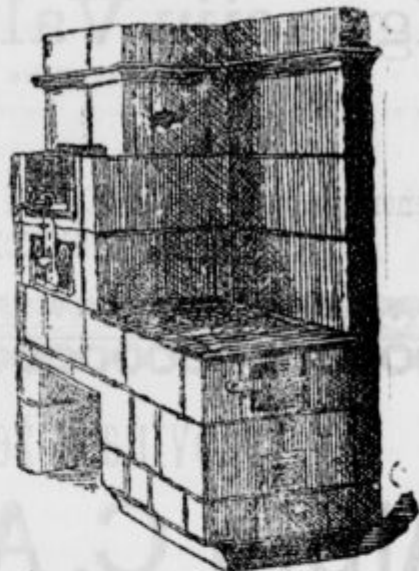
Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(21)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengsfelder Gyps) za gnojenje polja.

Deželna lekarna
Ludovika
v Ljubljani,

pri Mariji Pomagaj
Grečel-na
Mestni trg 11,

priporoča se slavnemu duhovščini, ter navaja izkušenih in že z gozdravil in specialitet,

občinstvu in prečastiti nastopno le nekaj svojih tovim vspehom rabljenih in sicer.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj. Te kapljice ozdravijo raznovrstne bolezni želodeca, da celo najtrdozvrtnije, zlasti pomanjkanje slasti do jedi, tiščanje v želodci, krč v želodci, motenje prebavljanja, koliko, zagnetenje vranice in jeter, žoltice in zlato žilo in sploh vse bolezni, ki izvirajo iz slabega želodeca ali pa slabega prebavljanja. — Cena steklenice 30 kr.

Ustna voda dr. Duflosa in Heiderjev zobni prašek ohranjata zobe in dlesno čisto, zdravo in ozdravita vsakovrstne zobne bolečine. — Cena večjemu flakoncu 60 kr., škatljica zobnega praška 30 kr.

Univerzalni jedilni prašek je izvrstno sredstvo proti zlatej žili, slabemu želodcu, zgagi, pomanjkanju slasti do jedi in zabasanju. — Cena škatljici z navodom za rabo 35 kr.

Cvet za luskin je najracionalnejše sredstvo za odstranjenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plešam. — Cena steklenici z navodom rabe 80 kr.

Homeopatična zdravilna kava, izvrstno sredstvo proti boleznim srea in živcev. — 1 zavitek (1/4 kilo) 25 kr.

Zobna pasta, odontomagma imenovana v porcelanastih škatljicah. Preskušena pasta za polturo in ohranjenje zob. — Škatljica 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hagerji, ukroté nakrat tudi najhujšo zobno bolečino. — Steklenica velja 30 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane. — Steklenica velja 10 kr.

Zobne kapljice Litonove proti revmatičnim zobnim bolečinam. — Steklenica z navodom rabe velja 20 kr.

Razven navedenih zdravilnih sredstev dobijo se v deželni lekarni pri „Mariji Pomagaj“ raznovrstna medicinska mila, lepo dišeče pomade, lasna olja, razni pristni angleški in francoski parfumi, Pariški prašek za dame (bel in rdeč), poudre de riz, kadilni papir, kadilne svečice, potpourri itd., dr. Bochardevo aromatično zeljsko milo in jako fino glicerinsko milo in glicerinsko vijolično milo (1 komad 35 kr.)

Spoštovanjem

Ludv. Grečel, lekarnar.

(6)

Trgovina z železnino

Albin-a C. Ahčin-a

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8,

priporoča svojo bogato zalogo poljedelskega orodja, posebno plugov, lepo in močno izdelanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, ameriških gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vendar trpežnih, zobov za brane, žag za na vodo, pil za žage, delov za vodnjake, mesingastih plošč za komate, potem rož, steselcev, ôs, zavornic za vozove, okov za vozé itd., šin za kolesa, podkev, cokel, konjskih žebljev, slokih žag, kôs, srpov, slamoreznih kôs, klepalnega orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj.

(28-12)

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

Najboljša (20-13)

bruska suknja

razpošilja po originalnih tovarniških cenah tovarna linija suknja

Siegel - Imhof
v Brnu.

za elegantno pomladno in poletno moško obleko

zadostuje odrezek v dolžnosti 3 10 metra, to je 4 dunajski vatli. — Odrezek velja:

gld. 4-80 iz navadne, gld. 7-75 iz fine,

gld. 10-50 iz jako fine, gld. 12-40 iz najfinejše

pristne ovčje volne.

Tudi se dobé v največji izbiri: s svilu pretkana grebenasta suknja, blago za ogrtače, loden za love in turiste, peruvienne in to- sking za salonske obleke, predpisana suknja za gsu- uradnike, blago iz su- kanca, ki se sme prati, pristno pique-gilet-blago itd. Za dobro blago in točno dopošiljatev se jamči. Uzorci zastoj in franko.

OLJNATE BARVE

kositaraskih pušicah po pol in jeden kilo priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(8)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.

Razglas.

Svojim p. n. zavarovaneem naznanjamo, da smo s 1. dnem maja t. l. opustili dosedaj uvedeno neposredno plačevanje zavarovalnih premij nam na Dunaj ter

izročili inkasovanje vseh zavarovalnin

svojemu glavnemu zastopniku v Ljubljani, g.

Ignaciju Valentinčiču

(pisarna na sv. Petra cesti št. 73),

kjer naj se odslej vplačujejo vsakotere zavarovalnine.

NA DUNAJI, meseca maja 1890.

Generalna agentura na Dunaji vzajemno zavarovalne
banke „KONKORDIJE“.

(3-2)

Trgovina z železnino

Albin C. Ahčin-a

v Ljubljani,

Gledališke ulice št. 8,

ima vedno bogato zalogo stavbinskega orodja, lopat, krampov, orodja za podzemeljska dela, okov za vrata in okna, pantov in ključavnic, zapahov, žebeljev iz drota, vijakov, železa pleha, drota, mesinga, bakra kositarja, cinka, naklov, precepov z vijakom (šraubštokov), ter vrtalnih strojev za ključarje in kovače, kladev, svedrov, obličev, pil in dletov, tudi dinamita, vžigalnih vrvic in kapič.

(24-11)

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

P. HILZER,

ces. in kralj. dvorni zvonar
v Dunajskem Novem Mestu

cerkee. Odlika zlate sctinje na dunajski obrtnijski razstavi 1889. l. v Budejovicah (Budweis) itd. itd. Vrh tega mnogo priznanj za izerstne izdelke.

Lepoglasne zvončkulje s štirimi zvončki za zakristije po 25 gld in višje.
Lepoglasne alta-ne zvončkulje od alpaka s štirimi zvončki po 14 gld., s tremi po 11 gld.; od medij (mesinga) s štirimi zvončki po 10 gld., s tremi po 8 gld.

Obrazci in ceniki se pošiljajo brezplačno.

priporoča zalogo zvonov za zvonike, lepo- in soglasne zvončke vsake velikosti in vsakovrstnega glasú.

Za določen glas, popolno in čisto ubranost in blagoglasje zvonov se jamči, kakor tudi za lepó umetaljno litje in najboljšo rudnino.

Nadalje priporoča jarme in druge reči za zvonove iz kovalnega železa in iz lesa po svojem najboljšem in priznatem sistemu za lahko zvonjenje.

Naročeni predmetje izvršujejo se naglo, cenó in z najugodnejšo plačilno pogodbo.

L. 1838. ustanovljena tovarna je prodala že 4710 zvonov, ki so tehtali 1.272.800 kg.

Odlike: Zlati križec za zasluge s krono l. 1887., „dve sctinji za napredek“ dobljeni na dunajski svetovni razstavi 1873. l. za zvonove dunajske roticne.

((24-8))

P. n.

Ker se v kratkem začne uvajati nov mestni vodovod v hiše, usojam si p. n. hišnim posestnikom v Ljubljani uljudno naznanjati, da sem

koncesijo za to dobil

ter sem si naročil spretna strokovnjaka.

Zagotavljam svojim p. n. naročnikom na solidneje delo, opozarjam, da na vsa to zadevo tikajoča se vprašanja odgovarjam in na zahtevanje predložim proračune troškov po najnižji ceni.

Priporočajo se v mnogobrojna naročila, znamenjam velespoštovanjem

FRANC PILKO,

stavbinski ključarski mojster, Marije Terezije cesta šte. 4
v Ljubljani.

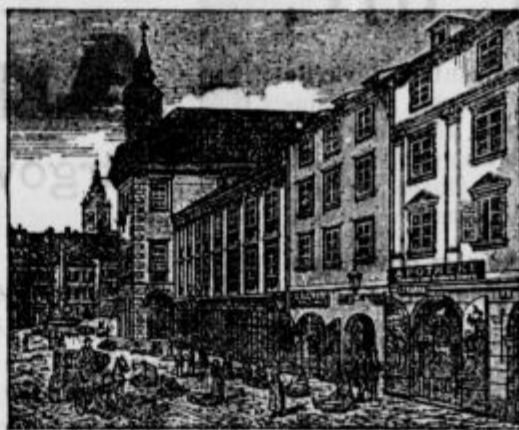
(13)

Izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna, Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, „pri sv. Frančišku“ (ob enem kemična tovarna) V., Hundsturmstr. 113.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse št. 30.

Dunaj: Lekarna dr. Ottona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“, III., Radetzkyplatz št. 17.

Nepresegljivo za zobe

I. salicilna ustna voda

aromatična, vpliva okrepčevajoče, zabranjuje gnilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošnje priljubljen, vpliva jako okrepčevajoče ter ohranjuje zobe svetlo-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi

lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Izvršeno blago pošlje dobro spravljeno

Delalnica in zaloga

cerkvenega orodja in posode

IVANA KREGARJA

v Ljubljani

premeščena je na

Poljansko cesto št. 3

(Vhod in izloga Cesarja Jožefa trg.)

Prečastito duhovščino in cerkvena predstojništva opozarja zgoraj označeni na premeščenje ter se uljudno priporoča v mnogo-brojna naročila zagotavljajoče najpoštenejšo in najcenejšo izvršitev po poslanih vzorcih ali po lastnem načrtu.

Monštrance, ciborije, tabernakeljne, svečnike, lèstence

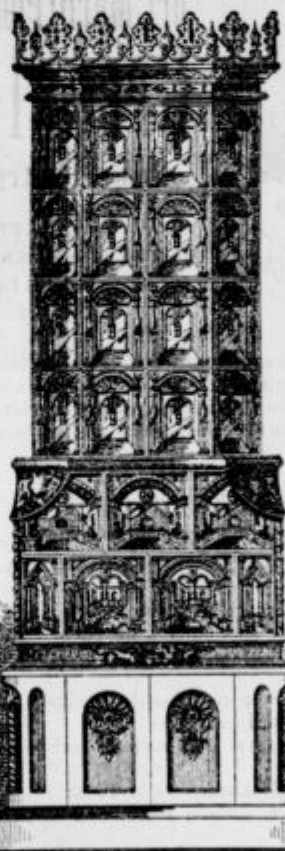
izdeluje iz najtrše in najzanesljivejše kovine lično in cenó, česar so se nekateri preč. gg. naročniki že uverili.

Sprejemlje staro orodje v popravo in prenovljenje, posrebuje in pozlatuje v ognji tudi strelovodne osti po najnižji ceni.

in poštnine prosto.

Poljanska cesta št. 3 v Ljubljani.

Vhod in izloga Cesarja Jožefa trg

Fran Jevnikar
Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, rujavo, zeleno in slonokoščeno osteklene, ognju protivne

peči

v najraznovrstnejših oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franco.

Zastopništvo

pri (40-7)

Vidic & Comp.

Slonove ulice.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

[preč. oo. Benediktincev
opatije Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, pripor.

Najrečje odlikovanje: dve zlati sctinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepčuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. čitateljem, opozorjaje na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrda SEGUIN Bordeaux (Francija)

106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah

in dišav.

(37)

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.